

Llegir l'Evangeli de Marc en temps de pandèmia

Agustí Borrell, Vicari general del Carmel Descalç

La pandèmia de COVID-19 ens ha sacsejat i ens ha canviat la vida. El famós coronavirus que ha afectat la humanitat sencera ens està condicionant profundament. Moltes persones han sofert els efectes de la infecció, l'estan patint encara, o n'experimenten les seqüeles. A hores d'ara, segur que tots nosaltres, o bé hem tingut el virus, o almenys coneixem persones que n'han estat infectades o ho estan encara; potser fins i tot tenim familiars, amics o coneguts que ens han deixat. Tots estem marcats més o menys directament per les conseqüències de tota mena que aquesta situació comporta: sanitàries, familiars, psicològiques, socials, econòmiques...

Quan més anava creixent la confiança en la ciència i en el progrés per millorar la qualitat de vida, per guarir les malalties i per allunyar progressivament l'hora de la mort, resulta que ha aparegut de manera inesperada un ésser minúscul, invisible als nostres ulls, que ens ha posat al davant amb tota evidència la fragilitat de la nostra condició humana. En la situació tan estranya en què ens trobem, necessitem consol i llum per assumir la nova realitat i per reaccionar. Ens calen elements que ens ajudin, que ens animin, que ens donin força i ens orientin en un terreny que ens resulta desconegut i sorprenent, i per al qual no ens sentim preparats. En aquest context, convé recordar que la Paraula de Déu és llum dels nostres passos (Sl 119,105). I ho és sempre, també en temps de tribulació.

Aquest any se'ns convida a rellegir l'Evangeli de Marc. En molts passatges hi podem trobar indicacions per viure la nostra fe en la situació actual. Potser en tots, si els llegim amb el cor atent. Marc és el més antic dels quatre evangelis del Nou Testament, i també és el més breu i essencial. Es tracta d'un escrit de caire narratiu, que mostra Jesús en acció, quasi sempre en moviment, en camí. Jesús es mou, va d'un lloc a l'altre, troba la gent, entra en diàleg amb les persones: els malalts, els pecadors, les multituds... Jesús guareix, ensenya, interpel·la...

Marc és sobretot l'evangeli de la creu. El relat se centra en el camí de Jesús des de Galilea fins a Jerusalem, que de fet es converteix en un itinerari cap a la passió, la mort i la resurrecció. El recorregut de Jesús culmina en la resurrecció, però passant per la passió i la mort: la vida nova no arriba sense l'abaixament i el sofriment. L'evangeli mostra que Jesús no defuig la limitació, ni el sofriment, sinó que es mostra personalment solidari amb els qui sofreixen. Més que el metge poderós que pot guarir malalts, Jesucrist és el Déu encarnat que assumeix la condició humana amb totes les conseqüències, també amb el sofriment que li és inherent. Tal com diu l'himne de la Carta als Filipencs, probablement un dels textos més antics del Nou Testament: "Ell, que era de condició divina... es va fer no res: prengué la condició de servent i es féu semblant als homes..., s'abaixà i es féu obedient fins a la mort, i una mort de creu" (Fl 2,6-8).

Aquesta és la resposta de Déu a la feblesa humana. En comptes de comportar-se com l'ésser transcendent, immòbil, fred i impassible que de vegades ha imaginat una determinada mentalitat, és el Déu que es fa plenament solidari amb el nostre sofriment. Tant, que ell mateix el pateix de la manera més dramàtica. L'aspecte més sorprenent de l'encarnació no és que Déu es fes home per estar a prop nostre i portar-nos la salut i la salvació, sinó que assumís tan a fons les nostres limitacions. Jesús, el Fill de Déu fet home, pren damunt seu les nostres malalties, les pateix ell mateix en el seu propi cos. D'aquesta manera, la solidaritat de Déu amb la humanitat arriba a l'extrem, i això ens permet adonar-nos que Déu ni ens ha enviat el

sofriment ni ens ha deixat sols en el nostre sofriment. Ell pateix al costat nostre, està malalt amb les nostres malalties, i ens ensenya a lluitar contra el mal i el sofriment del món, ens ensenya a ser solidaris amb els malalts i els qui pateixen fins al punt de identificar-nos amb ells, de posar-nos en la seva pell.

Déu no es manté allunyat davant del dolor humà: no se'l mira de lluny, sinó des de dins. I, des de dins, amb les seves paraules i amb les seves actituds, diu moltes coses sobre la malaltia i el mal que patim. Jesús no ve per fer desaparèixer del món, de forma màgica, el sofriment i la malaltia, sinó que proclama que Déu és més poderós que el mal, i que el vol el nostre bé. L'evangeli de Jesús ens ensenya igualment que la salut física no ho és tot, que no és un bé absolut. Avui es dediquen moltes energies a la cura del cos; algunes valen la pena: és clar que hem de lluitar per evitar les malalties, el dolor..., però no amb una visió de la persona que ho situï tot en el benestar corporal. Sense una salut integral, el benestar purament físic no té sentit.

Jesús ve per alliberar-nos del mal i del dolor, però no exactament en el sentit que el sofriment deixi d'existir, sinó que sapiguem viure'l amb sentit i amb esperança. És precisament la passió i la creu el que revela de manera més sorprenent i més plena la presència de Déu en la vida de la humanitat, a través de Jesús. Veient la mort de Jesús, el centurió el reconeix com a Fill de Déu (Mc 15,39). Déu no es manifesta ara de forma espectacular i victoriosa, sinó en l'abaixament total. Jesús és condemnat a mort, i mor de la manera més dolorosa i més ignominiosa possible en la seva època: clavat en una creu, l'instrument d'execució per als malfactors.

Al peu de la creu hi ha un grup de dones. Segons l'evangeli de Marc, són les úniques que l'han acompanyat fins al final. Són les mateixes dones que el diumenge de bon matí aniran al sepulcre amb la intenció d'ungir el cos de Jesús. Allà, inesperadament, seran les primeres a rebre la notícia de la victòria de Jesús sobre la mort, de la seva resurrecció: “Vosaltres busqueu Jesús de Natzaret, el crucificat: ha ressuscitat, no és aquí” (Mc 16,6). La fidelitat de Jesús enmig de la incomprensió, del rebuig, del sofriment i de la soledat l'ha portat a la vida nova de la resurrecció. La passió culmina en la resurrecció. L'última paraula és de vida, i de vida eterna. I la constància de les dones en l'acompanyament a Jesús, tant en els moments d'èxit com en els de fracàs, els ha permès conèixer la gran notícia que a partir d'ara la mort no té l'última paraula, sinó que estem destinats a compartir la vida plena del Ressuscitat.

Acceptar de seguir el Crist significa assumir la realitat de la història humana amb totes les seves contradiccions, i sobretot entrar en la dinàmica del servei, de la solidaritat amb els qui sofreixen, de la renúncia a si mateix per viure per al Crist i per als altres. Aquest és, per a l'evangelista, el camí que porta a obtenir la vida veritable: “Si algú vol venir amb mi, que es negui a ell mateix, que prengui la seva creu i que em segueixi. Qui vulgui salvar la seva vida, la perdrà, però el qui la perdi per mi i per l'evangeli, la salvarà” (Mc 8,34-35). L'evangeli té a veure amb nosaltres, ens parla avui. Cal llegir l'evangeli des de la vida, i il·luminar la vida amb l'evangeli. Visquem la pandèmia amb l'atenció posada en la Paraula, amb confiança, amb esperança, sabent que Jesús és amb nosaltres i no ens deixa mai.

(extret de la revista digital “El bon Pastor”, n. 131)